

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

1. แผนงานวิจัย : วิจัยและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเฉพาะพื้นที่ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน
2. โครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตกล้วยเล็บมือนางในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน
- กิจกรรม : ทดสอบพันธุ์กล้วยเล็บมือนางสำหรับรับประทานผลสด
- กิจกรรมย่อย (ถ้ามี) : -
3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : ทดสอบพันธุ์กล้วยเล็บมือนางสำหรับรับประทานผลสด
- ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) : Testing of Banana Clones CV. Leb Mu Nang for eat ripe fruit.
4. คณะผู้ดำเนินงาน
- หัวหน้าการทดลอง : นายอุดมพร เสือมาก^{1/}
- ผู้ร่วมงาน : น.ส.พัชราพร หนูวิสัย^{1/} น.ส.จินตนาพร โคตรสมบัติ^{2/}
นายบรรเจ็ด พูลศิลป์^{3/} น.ส.ภาวินี คามวุฒิ^{4/}
นางอาพร คงอิสโร^{5/}
5. บทคัดย่อ

การทดสอบพันธุ์กล้วยเล็บมือนางสำหรับรับประทานผลสด จำนวน 5 สายต้น ได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 009, 013, 014, 015 และ 017 ได้ดำเนินการในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมชนพระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พังงา จำนวน จำนวน 5 แปลง ระหว่างเดือนตุลาคม 2558 ถึง กันยายน 2561 วางแผนการทดลองแบบ RCB มี 4 ซ้ำ พบว่า กล้วยเล็บมือนางทั้ง 5 สายต้นมีการเจริญเติบโตด้านความสูง และเส้นรอบวงลำต้นเฉลี่ย 194.7 และ 39.0 เซนติเมตร อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 55.8 วัน ส่วนผลผลิต พบว่า น้ำหนักเครือเฉลี่ย 4.3 กิโลกรัม จำนวนหวีต่อเครือเฉลี่ย 6.3 หวี น้ำหนักหวีเฉลี่ย 606.2 กรัม จำนวนผลต่อหวีเฉลี่ย 16.2 ผล น้ำหนักผลเฉลี่ย 32.7 กรัม ความหวานเฉลี่ย 26.0 บริกซ์ ความแน่นเนื้อเฉลี่ย 3.8 นิวตัน และสีผิวผลอยู่ในกลุ่ม Yellow Group 15B และผลมีลักษณะ 2 แบบ คือ มีขน และ ไม่มีขน โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 013 เหมาะสำหรับรับประทานผลสด เนื่องจากมีความแน่นเนื้อ และความหวานสูง การเรียงตัวของหวี และผลในหวีสวยงามมองดูน่ารับประทาน

^{1/}ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพร

^{2/}สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

^{3/}ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพังงา

^{4/}ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระนอง

^{5/}ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครศรีธรรมราช

Abstract

An experiment testing of banana clones CV. Leb Mu Nang for eat ripe fruit of five clones : 009, 013, 014, 015 and 017. The experiment was performed at the Chumphon, Ranong, Surat Thani, Nakhon Si Thammarat and Phangnga Agricultural Research and Development Center conducted five experiments during October 2015-September 2018. The study was conducted in randomized complete block design with four replications. This results showed that five clones of banana Leb Mu Nang had the average of high plant and circumference of plant 194.7 and 39.0 cm, respectively, the average of harvesting age of 55.5 days. All varieties had the average of bunch weight of 4.3 kg, number of hands per bunch of 6.3, hands weight of 606.2 g, number fruits per hands of 16.2, fruits weight of 32.7 g, total soluble solid of 26.0 brix, firmness of 3.8 N, peel color of the Yellow Group 15B and there are two types of fruit : the hairiness fruit and hairless fruit. The banana Leb Mu Nang 013 code appropriate for eat ripe fruit because had high firmness and total soluble solid, hands and fruits palatability.

6. คำนำ

กล้วยเล็บมือนางเป็นพืชท้องถิ่นทางภาคใต้ มีปลูกกระจายในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และภูเก็ต ปลูกแซมพืชเศรษฐกิจอื่น เช่น เงาะ มังคุดทุเรียน ยางพารา และปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกประมาณ 20,000 ไร่ สร้างรายได้ปีละกว่า 280 ล้านบาทมีชื่อเรียกหลากหลายตามแต่ละท้องที่ เช่น กล้วยข้าว(ภูเก็ต) กล้วยหมาก (นครศรีธรรมราช) กล้วยเล็บมือนาง (ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) กล้วยทองดอกหมาก (พัทลุง)กล้วยหมาก (นครศรีธรรมราช)กล้วยมะลิอ่อน (จันทบุรี)กล้วยอ่อน (ชัยภูมิ)กล้วยใต้ (เชียงใหม่) และกล้วยตานีอ่อน (อุบลราชธานี)กล้วยชนิดนี้มีคุณสมบัติเด่นหลายประการ เช่น ผลและเนื้อมีสีเหลืองทอง เนื้อแน่น กลิ่นหอมน่ารับประทาน ก้านผลสั้นและแข็งแรง การเรียงตัวของผลในหวีเป็นระเบียบ ขนาดหวีเล็กเหมาะต่อการบรรจุหีบห่อ และขนส่ง ผลมี

ขนาดเล็กเหมาะต่อการบริโภคในแต่ละครั้ง เนื่องจากกล้วยเล็บมือนาง มีรสชาติอร่อย เป็นที่นิยมรับประทานทั้งผลสด และการแปรรูปเช่น กล้วยอบ กล้วยฉาบ กล้วยทอด กล้วยเคลือบช็อคโกแลต เป็นสินค้าประจำจังหวัดชุมพร มีการขอจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ชื่อว่า “กล้วยเล็บมือนางชุมพร”

กล้วยเล็บมือนาง *Musasp.*(AA group)เป็นพืชที่จัดอยู่ในวงศ์ Musaceaeมี Genome เป็น AA มีจำนวนโครโมโซม $2n=22$ (เบญจมาศ และประวัติ, 2534; วราวุธ และอรดี, 2536; ประศาสตร์ และคณะ, 2538) จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับกล้วยไข่ของไทย กล้วยพันธุ์ *senorita* ของฟิลิปปินส์ กล้วยพันธุ์ *pisangmas* ของมาเลเซีย กล้วยพันธุ์ *Lady's Finger* ของฮาวาย และกล้วยพันธุ์ *apple banana* ของ west indies(Valmayeret *al.*, 1990; Yoging, 1992)

กล้วยเล็บมือนางเป็นพืชที่มีศักยภาพสูงที่จะพัฒนาเป็นพืชเศรษฐกิจสำหรับตลาดภายใน และภายนอกประเทศ เนื่องจากมีคุณสมบัติเด่นหลายประการ เช่น ผลและเนื้อมีสีเหลืองทอง เนื้อแน่น กลิ่นหอมน่ารับประทาน ก้านผลสั้นและแข็งแรง รวมทั้งมีการเรียงตัวของผลในหวีและขนาดหวีเล็กเหมาะต่อการบรรจุหีบห่อและขนส่ง (ไพโรจน์, 2539) นอกจากนี้มีผลขนาดเล็กเหมาะต่อการบริโภคในแต่ละครั้งแต่เก็บผลสดได้ไม่นานเมื่อผลสุกจัด ทำให้ต้องนำไปแปรรูปเป็นกล้วยตาก กล้วยอบ กล้วยฉาบแต่มีการปลูกและจำหน่ายมากเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชุมพรเท่านั้น อาจเนื่องมาจากกล้วยเล็บมือนางในท้องที่อื่นมีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตทำให้ได้ผลผลิตน้อยหรือได้ผลผลิตที่มีลักษณะผลและรสชาติไม่เป็นที่นิยม (ประศาสตร์ และคณะ, 2538)

มีนักวิจัยทำการศึกษากล้วยไว้มากมาย แต่สำหรับกล้วยเล็บมือนาง พบว่ามีผู้ทำการศึกษาน้อย เพราะเป็นพืชเฉพาะถิ่น ส่วนมากจะเป็นการรวมกลุ่มของชุมชนคิดหาวิธีการแปรรูปเพื่อจำหน่าย ขาดการศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านพันธุ์ และการจัดการสวน เพื่อพัฒนาคุณภาพ เพิ่มผลผลิต ขยายพื้นที่การผลิต และขยายตลาดให้เป็นที่รู้จักและต้องการของตลาดทั้งในและนอกประเทศ จึงจำเป็นต้องศึกษาวิจัยและพัฒนาอย่างครอบคลุมเพื่อให้มีคุณภาพตั้งแต่ผู้ผลิตจนถึงผู้บริโภค เนื่องจากกล้วยเล็บมือนางในภาคใต้ตอนบนมีการกระจายพันธุ์ในหลายพื้นที่ ดังนั้นต้องทำการสำรวจการกระจายพันธุ์ เปรียบเทียบพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เพื่อให้ได้พันธุ์ที่ดี และองค์ความรู้สำหรับการผลิตกล้วยเล็บมือนางที่มีคุณภาพ สามารถยกระดับการผลิตจากสินค้าพืชท้องถิ่นเป็นสินค้าที่แพร่หลายระดับประเทศ และเป็นสินค้าส่งออกสามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับเกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้

7. วิธีดำเนินการ :

- อุปกรณ์

- หน่อกล้วยเล็บมือนาง จำนวน 800 หน่อ
- ปุ๋ยเคมี สูตร 21-0-0, 18-46-0, 0-0-60 และ 0-3-0
- เครื่องมือวัดการเจริญเติบโต เช่น ตลับเมตร ไม้บรรทัด เวอร์เนียคาลิเปอร์
- เครื่องมือเก็บข้อมูลผลผลิต เช่น ตาชั่ง เครื่องวัดความแน่นเนื้อ เครื่องวัดปริมาณน้ำตาล

- วิธีการ

- แบบและวิธีการทดลอง วางแผนการทดลองแบบ RCB ประกอบด้วย 5 กรรมวิธี มี 4 ซ้ำ โดยใช้กล้วยเล็บมือนางที่ได้จากการเปรียบเทียบพันธุ์จำนวน 5 สายต้น คือ 009, 013, 014, 015 และ 017

- วิธีปฏิบัติการทดลอง เตรียมแปลงทดลองจำนวน 5 แปลงใน จ.ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และพังงา ขนาด 2 ไร่ แปลงย่อยขนาด 10x10 เมตร (25 กอ) พื้นที่เก็บเกี่ยว 6x6 เมตร (9 กอ) วิเคราะห์ดินก่อนปลูก ปรับสภาพพื้นที่ โถดิน เก็บเศษพืช แล้วตากดินไว้ 25-30 วัน เพื่อลดการระบาดของศัตรูพืช ปลูกกล้วยเล็บมือนางตามแผนการทดลอง โดยใช้ระยะปลูก 2x2 เมตร ขนาดหลุม 50x50x50 เซนติเมตร ก่อนปลูกรองก้นหลุมด้วยดินผสมปุ๋ยคอก อัตรา 5 กิโลกรัม และปุ๋ยสูตร 0-3-0 อัตรา 100 กรัมต่อหลุม วางหน่อพันธุ์ที่ก้นหลุมลึก 25 เซนติเมตร หลังจากนั้นใส่ปุ๋ยสูตร 21-0-0, 18-46-0 และ 0-0-60 อัตรา 690, 145 และ 300 กรัม/กอ/ปี ให้น้ำให้พื้นที่หลังปลูก และให้สม่ำเสมอ และหลังการใส่ปุ๋ยทุกครั้ง ตัดแต่งหน่อ โดยไว้หน่อจำนวน 3 หน่อ/กอ ซึ่งเริ่มตัดแต่งหน่อเมื่ออายุ 4 เดือน และเริ่มไว้หน่อแรก จากนั้นไว้หน่อต่อไปทุก ๆ 3 เดือน การตัดหน่อใช้มีดคว้านเอาส่วนยอดของหน่อออกเพื่อทำลายจุดเจริญ ตัดปลีกล้วย เมื่อต้นกล้วยเล็บมือนางออกปลีแล้ว 2 สัปดาห์ โดยใช้มีดตัดปลีออก เก็บเกี่ยวเมื่อผลกล้วยแก่ประมาณ 70-90% หรือหลังออกปลีประมาณ 9 สัปดาห์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช โรค และแมลงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

- การบันทึกข้อมูล

- การเจริญเติบโต คือ ความสูง เส้นรอบวงลำต้น (เก็บข้อมูลทุก 3 เดือน) การแตกหน่อ อายุการให้ผลผลิต อายุการเก็บเกี่ยว

- ผลผลิต คือ น้ำหนักเครือ น้ำหนักหวี จำนวนหวี/เครือ จำนวนผล/หวี น้ำหนักผล (หวีที่ 3)

- คุณภาพผลผลิต คือ สีผิวผล การมีขนหรือไม่มีขนของผล ความแน่นเนื้อ ความหวาน (หวีที่ 3)

- ความพึงพอใจของเกษตรกร และผู้บริโภค คือ ผลผลิต สีเนื้อ ขนาดผล ความหวาน และความแน่นเนื้อ)

- วิเคราะห์ผลทางสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสายต้น สรุปลงและรายงานผล

- เวลาและสถานที่

- ระยะเวลา : 3 ปี เริ่มต้น ตุลาคม 2558 สิ้นสุด กันยายน 2561

- สถานที่ทำการทดลอง : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง พังงา และ สุราษฎร์ธานี

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

การทดสอบพันธุ์กล้วยเล็บมือนางสำหรับรับประทานผลสด ได้ดำเนินการในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และ พังงา จำนวน จำนวน 5 แปลง ขนาดแปลงละ 2 ไร่ โดยปลูกกล้วยเล็บมือนางระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2559 และได้วัดความสูงและขนาดเส้นรอบวงลำต้น ผลผลิต และคุณภาพผลผลิต พบว่า

การเจริญเติบโต

ความสูงของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีในช่วงให้ผลผลิตซึ่งเป็นช่วงที่ต้นกล้วยเล็บมือนางมีความสูงมากที่สุด พบว่า ต้นกล้วยเล็บมือนางรหัส 014 และ 015 มีความสูงเฉลี่ยสูงสุด 203.7 เซนติเมตร โดยมีความแตกต่างทางสถิติกับกล้วยเล็บมือนางรหัส 009, 013 และ 017 มีความสูงเฉลี่ย 182.7, 193.9 และ 189.7 เซนติเมตร ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 1)

เส้นรอบวงลำต้นของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีในช่วงให้ผลผลิตซึ่งเป็นช่วงที่ต้นกล้วยเล็บมือนางมีเส้นรอบวงลำต้นมากที่สุด พบว่า ต้นกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 014 มีเส้นรอบวงลำต้นเฉลี่ยสูงสุด 40.2 เซนติเมตร รองลงมาได้แก่กล้วยเล็บมือนางรหัส 015, 017, 009 และ 013 มีเส้นรอบวงลำต้นเฉลี่ย 39.6, 39.2, 38.7 และ 37.1 เซนติเมตร ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 1)

อายุการเก็บเกี่ยว พบว่า กล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีมีอายุการเก็บเกี่ยวความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 017 มีอายุการเก็บเกี่ยวเฉลี่ยน้อยที่สุด 53.0 วัน รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 015, 013, 014 และ 009 มีอายุการเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 54.6, 56.1, 56.5 และ 59.0 วัน ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 1)

ผลผลิต

น้ำหนักเครือของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 017 มีน้ำหนักเครือเฉลี่ยสูงสุด 4.4 กิโลกรัม รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 009, 013, 014 และ 015 มีน้ำหนักเครือเฉลี่ย 4.3, 4.2 และ 4.1 กิโลกรัม ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 2)

จำนวนหวีต่อเครือของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 017 มีจำนวนหวีต่อเครือเฉลี่ยสูงสุด 6.5 หวี รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 014, 009, 013 และ 015 มีจำนวนหวีต่อเครือเฉลี่ย 6.4, 6.3, 6.2 และ 6.1 หวี ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 2)

น้ำหนักหวีของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีมีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 009, 013 และ 017 มีน้ำหนักหวีสูงสุดเฉลี่ย 610.7 กรัม รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 015 และ 014 มีน้ำหนักหวีเฉลี่ย 605.6 และ 593.2 กรัม ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 2)

จำนวนผลต่อหวีของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 017 มีจำนวนผลต่อหวีเฉลี่ยสูงสุด 16.4 ผล รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 014, 009, 013 และ 015 มีจำนวนผลต่อหวีเฉลี่ย 16.3, 16.2, 16.1 และ 16.0 ผล ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 2)

น้ำหนักผลของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 009 และ 017 มีน้ำหนักผลเฉลี่ยสูงสุด 33.0 กรัม รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 014, 013 และ 015 มีน้ำหนักผลเฉลี่ย 32.6, 32.5 และ 32.4 กรัม ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 2)

คุณภาพผลผลิต

ความหวานของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 014 มีความหวานเฉลี่ยสูงสุด 26.7 บริกซ์ รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 013, 017, 009 และ 015 มีความหวานเฉลี่ย 26.5, 26.1, 25.6 และ 25.2 บริกซ์ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 3)

ความแน่นเนื้อของกล้วยเล็บมือนางในแต่ละกรรมวิธีมีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 013 มีความแน่นเนื้อเฉลี่ยสูงสุด 5.2 นิวตัน รองลงมาได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 014, 009, 015 และ 017 มีความแน่นเนื้อเฉลี่ย 3.8, 3.5, 3.4 และ 3.3 นิวตัน ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 3)

สีผิวผลของกล้วยเล็บมือนางในทุกกรรมวิธีอยู่ในสีกลุ่ม Yellow Group 15B และลักษณะผลมี 2 แบบ คือ ผลมีขน ได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 013 และ 014 กับ ผลไม่มีขน ได้แก่ กล้วยเล็บมือนางรหัส 009, 015 และ 017 (ตารางผนวกที่ 3)

ซึ่งสอดคล้องกับงานทดลองของ อุดมพร และคณะ (2557) ได้ทำการเปรียบเทียบพันธุ์กล้วยเล็บมือนางในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน จำนวน 21 สายต้น พบว่า กล้วยเล็บมือนางสายต้นรหัส 013 มีความแน่นเนื้อ และความหวานสูง เหมาะที่จะพัฒนาเป็นกล้วยทานผลสด และ วิทยา และคณะ (2544) ได้กล่าวว่า กล้วยเล็บมือนางที่เหมาะสมสำหรับการบริโภคสดต้องเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง ลักษณะการเรียงตัวของหวีและผลดี มีรสชาติดีเนื้อแน่น

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การการทดสอบพันธุ์กล้วยเล็บมือนางสำหรับรับประทานผลสด จากการเก็บข้อมูลการเจริญเติบโต ผลผลิต และคุณภาพผลผลิตของต้นกล้วยเล็บมือนาง พบว่า กล้วยเล็บมือนางมีการเจริญเติบโตด้านความสูง และเส้นรอบวงลำต้นเฉลี่ย 194.7 และ 39.0 เซนติเมตร อายุการเก็บเกี่ยวผลผลิตเฉลี่ย 55.8 วัน ส่วนผลผลิต พบว่า น้ำหนักเครือเฉลี่ย 4.3 กิโลกรัม จำนวนหวีต่อเครือเฉลี่ย 6.3 หวี น้ำหนักหวีเฉลี่ย 606.2 กรัม จำนวนผลต่อหวีเฉลี่ย 16.2 ผล น้ำหนักผลเฉลี่ย 32.7 กรัม ความหวานเฉลี่ย 26.0 บริกซ์ ความแน่นเนื้อเฉลี่ย 3.8 นิวตัน และสีผิวผลอยู่ในกลุ่ม Yellow Group 15B และผลมีลักษณะ 2 แบบ คือ มีขน และไม่มีขน โดยกล้วยเล็บมือนางรหัส 013 เหมาะสำหรับรับประทานผลสด เนื่องจากมีความแน่นเนื้อ และความหวานสูง การเรียงตัวของหวี และผลในหวีสวยงามมองดูน่ารับประทาน

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ได้ข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ และแปลงรวบรวมพันธุ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการขอจดทะเบียนพันธุ์กล้วยเล็บมือนาง และได้พันธุ์กล้วยเล็บมือนางที่เหมาะสมสำหรับรับประทานผลสด สามารถแนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกในพื้นที่ เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับเกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

11. คำขอขอบคุณ

ในการดำเนินงานศึกษาวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงต่อกรมวิชาการเกษตร และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 ที่ได้กรุณาให้งบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงาน ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงต่อศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และพังงา ที่ได้กรุณาให้สถานที่ และอุปกรณ์สนับสนุนการดำเนินงาน ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงต่อผู้เชี่ยวชาญสุรภี ศรีกุล และ รศ.ดร. ร่วมจิตร นกเขา ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ประกอบในการศึกษาวิจัย

12. เอกสารอ้างอิง

- เบญจมาศ ตีลาชัย และประวีติ สมเป็น. 2534. จำนวนและรูปร่างของโครโมโซมกล้วยบางชนิดในประเทศไทย. *วารสารเกษตรศาสตร์ (วิทย)*. 25:400-407.
- ประศาสตร์ เกื้อมณี, มาลี ณ นคร, กวีศรี วานิชกุล และวีระชัย ณ นคร. 2538. การศึกษาลักษณะทางสัณฐานและวิภาควิทยาของกล้วยบางชนิดในประเทศไทย. *วารสารเกษตรศาสตร์ (วิทย)*. 29:1-7.
- วรายุทธ ใจดี และอรดี สหวัชรินทร์. 2536. การชักนำให้กล้วยเล็บมือนางเพิ่มโครโมโซม. *วารสารวิชาการเกษตร*. 11:175-182.
- วิทยา บัวเจริญ, ร่วมจิตร นกเขา, สุนทรรัตน์ จินตนาสิริบุรุษ, ธีรายุทธ วิจิตรภาพ, สุจิตรา ชูชีพ และสายัณห์ ศรีวิสัย. 2544. การคัดเลือกสายพันธุ์กล้วยเล็บมือนางเพื่อการบริโภคและแปรรูปกล้วยตาก. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร.
- อุดมพร เสือมาก สโรชา กรีธาพล สุธีรา ถาวรรัตน์ อพร คงอิสโร และ อารมณ โรจน์สุจิตร. 2557. เปรียบเทียบพันธุ์กล้วยเล็บมือนางในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรชุมพร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 กรมวิชาการเกษตร.
- Valmayer, R.V., D.R. Jones, P. Polprasid, and R.H. Jamaladdin. 1990. Banana and plantains in Southeast Asian. International Network of the Improvement of Banana and plantations. Montpellier, France.
- Yoging, W. 1992. Modified atmosphere storage of apple banana. M.S. Thesis, Gzanfield Institute of Technology, Silsoe College, U.K. 78 p.

13. ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 แสดงค่าการเจริญเติบโตของกล้วยเล็บมือนาง

การทดลอง	การเจริญเติบโต		
	ความสูง (เซนติเมตร)	เส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร)	อายุการเก็บเกี่ยว (วัน)
009	182.7 c	38.7	59.0 d
013	193.9 b	37.1	56.1 c
014	204.3 a	40.2	56.5 c
015	203.0 a	39.6	54.6 b
017	189.7 b	39.2	53.0 a
ค่าเฉลี่ย	194.7	39.0 ns	55.8
Cv (%)	2.14	2.83	3.67

ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในคอลัมน์เดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดย DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95

ตารางผนวกที่ 2 แสดงค่าผลผลิตกล้วยเล็บมือนาง

การทดลอง	ผลผลิต				
	น้ำหนักเครือ	จำนวนหวีต่อเครือ	น้ำหนักหวี	จำนวนผลต่อหวี	น้ำหนักผล
009	4.3	6.3	610.2 a	16.2	33.0
013	4.3	6.2	610.3 a	16.1	32.5
014	4.2	6.4	593.2 c	16.3	32.6
015	4.1	6.1	605.6 b	16.0	32.4
017	4.4	6.5	611.5 a	16.4	33.0
ค่าเฉลี่ย	4.3 ns	6.3 ns	606.2	16.2 ns	32.7 ns

Cv (%)	3.16	2.84	1.83	2.24	3.31
--------	------	------	------	------	------

ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในคอลัมน์เดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดย DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95

ตารางผนวกที่ 3 แสดงค่าคุณภาพผลผลิตกล้วยเล็บมือนาง

การทดลอง	คุณภาพผลผลิต			
	ความหวาน (บริกซ์)	ความแน่นเนื้อ (นิวตัน)	สีผิวผล	การมีขนของผล
009	25.6	3.5 c	Yellow Group 15B	ไม่มี
013	26.5	5.2 a	Yellow Group 15B	มี
014	26.7	3.8 b	Yellow Group 15B	มี
015	25.2	3.4 c	Yellow Group 15B	ไม่มี
017	26.1	3.3 c	Yellow Group 15B	ไม่มี
ค่าเฉลี่ย	26.0 ns	3.8		
Cv (%)	2.53	6.22		

ตัวเลขที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในคอลัมน์เดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดย DMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95